

místnostem, a přihlíží-li se k tomu, že postoupení obchodu (závodu) jako takového není předmětem potřeby po rozumu §u 1 lichevního zákona — což platí touž měrou i o postoupení nájemních práv k obchodním místnostem — nutno za to míti, že z toho, co stěžovatelé při oněch prodejích utržili, připadá jen část na zařízení a zboží, část druhá pak na prodej obchodu (závodu) jako takového a po případě také na prodej nájemních práv k obchodním místnostem. Až v tomto směru budou učiněna potřebná zjištění, bude možno uvažovati a rozhodnouti, zdali a v jaké míře se stěžovatelé dopustili přímého předražování, spáchaného prodejem zařízení a zboží oplátkárny a lahůdkářského obchodu. Poněvadž nejvyšší soud podle toho, co právě uvedeno, nemá dostatečného skutkového podkladu, by ve věci samé mohl ihned rozhodnouti (§ 288 čís. 3 tr. ř.), bylo ku zmateční stížnosti obžalovaných napadený rozsudek ve výroku, odsuzujícím je pro přečin přímého předražování, pokud se týče oplátkárny a lahůdkářského obchodu, jako zmatečný zrušiti a věc vrátiti prvnímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

Vyhověti bylo zmateční stížnosti obžalovaných Aloisa T-a a Vojtěcha P-a, pokud se obrací proti odsouzení pro přečin pletich dle čís. 4 §u 11 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. Rozsudek podřaduje pod pojem tohoto trestného jednání též čin, pro který uznal obžalované T-a a P-a vinnými také přečinem přímého předražování dle §u 7 (3) cit. zákona. Také v důvodech spojuje rozsudek to, co požadováno za prodej zařízení a zboží, s tím, co požadováno za postoupení obchodu (závodu) jako takového, po případě za prodej nájemních práv k obchodním místnostem, pod jedno hledisko. Právní stanovisko soudu nalézacího není správné. Jak bylo dovedeno při rozboru zmateční stížnosti ohledně přečinu přímého předražování, nelze ani na prodej obchodu (závodu) jako takového ani na eventuelní prodej nájemních práv k obchodním místnostem použití trestních ustanovení zákona o trestání válečné lichvy, poněvadž schází podmínka §u 1 tohoto zákona a již z tohoto důvodu nelze mluvit, pokud jde o prodej obchodu (závodu), po případě o prodej nájemních práv k obchodním místnostem, o pletichách. Než skutková podstata pletich není dána, ani pokud jde o zařízení a zboží, neboť podle zjištění nalézacího soudu byli obžalovaní obchodníky a tudíž jistě oprávněni k tomu, by z b o ž í prodali dále, ať již v drobném, ať již v celku, a pokud se týče z a ř í z e n í, nelze přímý prodej zařízení obchodu (závodu), jehož se obchodník neb provozovatel vzdává, novému obchodníku neb provozovateli, nazvati obchodováním se zařízením, nehledě ani k tomu, že na prodeji tom v případě tomto také nebylo nic pokoutního ani podloudného.

Čís. 1098.

Umýslné porušení dodávkové povinnosti (§ 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Dodávková povinnost vztahuje se i na obilí méněcenné (zadinu, směsku). Posouditi jakost obilí přísluší Státnímu obilnímu ústavu, pokud se týče zmocněncům jeho.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1923, Kr I 1344/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Jičíně ze dne 2. listopadu 1921, jímž byl obžalovaný podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby, pro přečin Šu 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný prodal Josefu K-ovi 2 q ova, míchaného s vikví. V tomto jeho činu neshledal nalézací soud jednání, kterým by byl svoji dodávkovou povinnost úmyslně porušil, nebo vědomě zavinil, že jí dostáti nemohl. Rozsudkové důvody dovolávají se v tom směru Šu 12 vyhlášky ministerstva pro zásobování lidu ze dne 28. června 1920, čís. 55.486, čís. 423 sb. z. a n., dle něhož byli držitelé zemědělských podniků povinni nabídnouti a prodati zabavené plodiny zmocněncům státního obilního ústavu v dobré jakosti, řádně pročištěné, suché a zdravé. Nalézací soud, uvěřiv patrně tvrzení obžalovaného, že oves, prodaný jím K-ovi, byl špatný zadní oves, míchaný s vikví, a nemaje dle rozsudkových důvodů důkazu o tom, že oves ten byl jakosti dobré, čistý a zdravý, nenabyl v tomto směru přesvědčení o vině obžalovaného. Zmateční stížnost poukazuje vhodně na ustanovení Šu 1 nařízení vlády republiky Československé ze dne 11. června 1920, čís. 390 sb. z. a n., jímž mimo jiné i veškeré obilí, nalézající se v oblasti Československé republiky, bylo zabaveno ve prospěch státu a dle jehož třetího odstavce pokládá se za obilí tohoto nařízení také směska, obsahující některé z plodin tam uvedených, tedy i oves, posléze pak i z a d i n a. Na veškeré druhy obilí, a to i na směsku a zadinu, vztahují se tudíž ustanovení předpisů státní správy o úpravě obchodu obilím, o jeho sklizni, výmlatu, výkupu, dodávce a zpracování, především tedy § 8 vládního nařízení čís. 390/1920, dle něhož je držitel zabavených plodin povinen, dodati je Státnímu obilnímu ústavu nebo jeho zmocněncům. Pokud jde o jakost obilí, dovolává se rozsudek Šu 12 vyhlášky ministerstva pro zásobování lidu čís. 55.486 neprávem. Tímto předpisem uložena byla držitelům zemědělských podniků povinnost, nabídnouti a prodati zmocněncům Státního obilního ústavu obilí jakosti a vlastností, tamtéž blíže uvedených, při čemž samozřejmě jen Státnímu obilnímu ústavu, který dle druhého odstavce Šu 8 vládního nařízení čís. 390/1920 je povinen převzít zabavené plodiny, pokud vyhovují předpisům, v té věci vydaným, pokud se týče jeho zmocněncům zůstává vyhrazen posudek, zda nabízené plodiny jakostí a ostatními vlastnostmi předpisům těm, nanejvýše ustanovení Šu 12 vyhlášky odpovídají. Že tomu tak, je zřejmo z ustanovení druhého odstavce Šu 7 nařízení vlády republiky Československé ze dne 25. června 1920, čís. 404 sb. z. a n., dle něhož při přejímaných plodinách, které co do jakosti nevyhovují podmínkám dle prvního odstavce téhož Šu, nejsou-li tudíž zdravé, čisté a suché a obsahují-li dle váhy více než 3% přímísenin (znečistění, jež nepochází z obilí samého), dlužno učiniti přiměřenou srážku z plné jinak ceny přejímací. Dle posledního odstavce téhož Šu jest konečně mimo jiné i při zadině učiniti

přiměřenou srážku s přejímací ceny, nevyhovuje-li její jakost požadavkům v obchodě obvyklým. Pokud tudíž nalézací soud, nedbaje těchto předpisů a nebera zřetele ani ke svědeckému údaji výkupního komisaře Josefa B-a, dle něhož by byli (jakožto výkupní komise od obžalovaného) přijali všechno, tedy i oves špatný, zadní, míchaný s vikví), neshledal zavinění obžalovaného v tom, že 2 q zabaveného ovesa prodal, stalo se tak zřejmě jen následkem nesprávného použití zákona.

Čís. 1099.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Byl-li nemocný kůň původně koupen na porážku, kupitelem však vy-léčen a dále prodán, jest při posuzování přiměřenosti prodejní ceny přihlížeti též k tomu, oč kůň vyléčením získal na ceně.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1923, Kr I 107/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v České Lípě jako soudu nalézacího ze dne 23. listopadu 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem předražování dle Šu 7 (3) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Stěžovatel napadá rozsudek první stolice z důvodu Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. tvrdě, že rozhodnutím o otázce, zda stěžovateli za vinu přičítaný skutek zakládá trestný čin, porušen byl zákon. Podle tvrzení stěžovatele přehlíží rozsudek, že stěžovatel koupil nemocného koně, určeného k porážce, za 3815 Kč, že se rozhodl koně léčením zachovati, což se mu po léčení podařilo. Srovnává pak stav koně při koupi a prodeji tvrdí stěžovatel, že jak zaplacená cena za koně nemocného, tak i cena za koně plně uzdraveného a k tomu způsobilého, kterou penízem 10.000 Kč na Maxmiliánu Š-ovi požadoval a dal si vyplatiti, byla zcela přiměřená. Na doklad toho dovolává se jednak výpovědi svědka V-a i samého kupitele koně Š-a, kteří potvrdili, že kůň po svém uzdravení stál za 10.000 Kč, jakož i seznání znalce Josefa H-a, který uvedl, že jak nákupní, tak i prodejní cena hledíc k povaze zvířete v příslušných dobách jest zcela přiměřenou. Zmateční stížnosti dlužno přisvědčiti. Soud první stolice vybu-doval svůj výrok o stěžovatelově vině na opatrovacích nákladech a zji-stil, že přeplatek činil 3639 Kč, nevzav v úvahu, zda v tomto případě opatrovací náklady ve spojení se slušným občanským ziskem mohou býti jediným a spolehlivým základem pro určení přiměřenosti ceny. Nelze zapomínati okolnosti všeobecně známé, že v případě vážné ne-moci nebo vady, jsou-li koně pro ně určeni k porážce, cena jich pod-statně se snižuje. Již z toho možno usouditi, že odstranění nemoci nebo vady — příčiny to znehodnocení koně — musí míti podstatný vliv na cenu koně a že tudíž v případě takovém nelze vzíti za základ cenu, jež